

• ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
• ΚΕΚ ΠΑΚΟΕ
• ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΣ

Νικολάου Φλώρου 8, 115 24 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100805 , 210 7230505, Fax: 210 8101609,

e-mail: pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN – IFOAM

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ 242-01/12/2017

Θέμα: ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΙΣ ΕΠΙΚΙΔΥΝΕΣ ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ

Προς τον κύριο

Αθήνα, 01/12/2017

Ευάγγελο Αποστόλου

Αρ.Πρωτ.: 8734

Υπουργό Αγροτικής

Ανάπτυξης κ' Τροφίμων

Κοινοποίηση:

1)Γραφείο Πρωθυπουργού

κύριο Αλέξη Τσίπρα

2)Γραφείο κυρίου Ιωάννη Δραγασάκη

Αντιπρόεδρου Κυβέρνησης

3)Γραφείο Προέδρου του

Αρείου Πάγου,

κύριον Βασίλειο Πέππα

4)Γραφείο της Εισαγγελέας του

Αρείου Πάγου,

κυρίας Ξένια Δημητρίου

5)Γραφείο Προέδρου του ΕΦΕΤ

Κύριε Υπουργέ,

- ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
- ΚΕΚ ΠΑΚΟΕ
- ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΣ

Νικολάου Φλώρου 8, 115 24Αθήνα, Τηλ.: 210 8100805 , 210 7230505, Fax: 210 8101609,
e-mail: pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN – IFOAM

Μετά την καταγγελία- αναφορά μας της 18/10/2017 στον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου, που σας κοινοποιήθηκε, **δυστυχώς επιβεβαιωνόμαστε για ακόμα μια φορά**, με το προχτεσινό Δελτίο Τύπου του ΕΦΕΤ, στο οποίο αναφέρεται η «εγκληματική οργάνωση» όπου δυστυχώς δεν καταγράφονται οι εταιρείες (Διευθύνσεις, από πότε ξεκίνησαν, οι υπεύθυνοί τους), καθώς επίσης δεν γίνεται μνεία για το εάν αυτοί οι υπεύθυνοι ΣΥΝΕΛΗΦΘΗΣΑΝ, ούτως ώστε να λογοδοτήσουν άμεσα στην δικαιοσύνη.

Γιατί, ποιος μας αποκλείει το γεγονός ότι μπορούν με άλλη «εταιρεία», να συνεχίσουν το εγκληματικό τους έργο σε βάρος της υγείας των πολιτών και ιδιαίτερα των παιδιών μας. Παρακάτω θα διαβάσετε τι ακριβώς συμβαίνει με τα επικίνδυνα..... φυτικά λιπαρά (ενημερωτικό υλικό).

Σας ζητούμε να δράσετε άμεσα, ούτως ώστε να μην θρηνήσουμε θύματα και ιδιαίτερα παιδιά όπως αυτή τη στιγμή συμβαίνει στα νοσοκομεία των παιδιών.

Είμαστε στην διάθεση σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση χρειάζεστε. Οι εταιρείες που αναφέρονται παρακάτω στο ενημερωτικό υλικό είναι κατεξοχήν μέλη της εγκληματικής οργάνωσης «κατά ΕΦΕΤ.»

Με εκτίμηση,

Για το ΔΣ του ΠΑΚΟΕ

Ο Πρόεδρος

Παναγιώτης Χριστοδουλάκης

Πανεπιστημιακός

Ο Γεν. Γραμματέας

Μύρωνας Φασουλάκης

Αγγειοχειρουργός

- ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
- ΚΕΚ ΠΑΚΟΕ
- ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΣ

Νικολάου Φλώρου 8, 115 24Αθήνα, Τηλ.: 210 8100805 , 210 7230505, Fax: 210 8101609,
e-mail: pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN – IFOAM

Ενημερωτικό Υλικό

Μη γαλακτοκομικά προϊόντα με επικίνδυνα λιπαρά

Επιτρέπεται και στη χώρα μας πλέον, όπως και στις άλλες χώρες της ΕΕ, η παραγωγή και διάθεση μη γαλακτοκομικών προϊόντων που περιέχουν επεξεργασμένα φυτικά λιπαρά. Εντούτοις, υπάρχουν μια σειρά προβλήματα σχετικά με αυτά: Πώς θα διασφαλίζεται ο καταναλωτής ότι αυτό που αγοράζει δεν είναι γνήσιο τυρί ή γιαούρτι; Οι μονάδες παραγωγής οφείλουν ή όχι να παράγουν τα μη γαλακτοκομικά σε ιδιαίτερους χώρους των εγκαταστάσεών τους; Και, το κυριότερο, η κατανάλωση αυτών των προϊόντων εγκυμονεί κινδύνους για την υγεία;

Σε σχετική ανακοίνωση του ΕΦΕΤ επισημαίνεται ότι η παραγωγή και διάθεση αυτών των προϊόντων επιτρέπεται, με τον όρο ότι θα τηρούνται οι κανόνες της ορθής σήμανσης και χρήσης τους. Σε ό,τι αφορά εξάλλου τα γνήσια προϊόντα, αυτά που παράγονται από γάλα, η νομοθεσία ορίζει ρητά τις απαιτούμενες προδιαγραφές για τον χαρακτηρισμό τους (π.χ. Υπουργική Απόφαση 106/2016, ΦΕΚ 2457/9.8.2016 για το γιαούρτι). **Το θέμα που ανακύπτει είναι κατά πόσο αυτές οι προϋποθέσεις τηρούνται.**

Είναι χαρακτηριστικό ότι τελευταία έχει αυξηθεί στη χώρα μας η ζήτηση για μη γαλακτοκομικά προϊόντα, δηλαδή αυτά στα οποία βασικά συστατικά του γάλακτος (πρωτεΐνη, λίπος) έχουν αντικατασταθεί με αντίστοιχα φυτικά (Υδρογονωμένο Φοινικέλαιο, Υδρογονωμένο Φοινικοπυρηνέλαιο, κλπ), κυρίως λόγω της χαμηλότερης τιμής τους (0,70 – 1 ευρώ το κιλό) αλλά και της έντονης διαφήμισης, που οφείλεται στο ότι οι παραγωγοί εταιρείες αποκομίζουν τεράστια κέρδη από την πώλησή τους. Κατ' αντιστοιχία, παρουσιάζει πολύ μεγάλη αύξηση η παραγωγή και εισαγωγή αυτών των προϊόντων.

- ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
- ΚΕΚ ΠΑΚΟΕ
- ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΣ

Νικολάου Φλώρου 8, 115 24Αθήνα, Τηλ.: 210 8100805 , 210 7230505, Fax: 210 8101609,

e-mail: pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN – IFOAM

Μεταξύ των παραγωγών εταιρειών και εισαγωγέων που πρωταγωνιστούν στην παραγωγή και εισαγωγή τέτοιων προϊόντων και γενικότερα επεξεργασμένων φυτικών ελαίων είναι οι: VIOTROS S.A, PAYLOS N. PETTAS S.A, SOYA Hellas S.A, Καλλάς-Παπαδόπουλος Α.Ε.Ε, ΤΥΡΑΣ ΑΕ, Φάρμα Πιερίας Ε.Π.Ε, ΚΡΕΜΕΛ Α.Ε, ΚΟΛΙΟΣ Α.Ε, ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε, ΠΟΛΥΣΩΝΣ ΕΠΕ, ΑΦΟΙ ΓΑΒΡΗΛΟΥ ΑΕΒΕ, GUSTO DAIRY ΑΕ.

Φυτικά έλαια και στερόλες

Από γενικότερη άποψη, είναι λανθασμένη η θεώρηση που θέλει τα λιπαρά υπ' αριθμόν ένα παράγοντα για την αύξηση του σωματικού βάρους. Όταν μιλάμε για λιπαρά θα πρέπει να γίνει μια σημαντική διάκριση: τα «κακά» (ή trans) λιπαρά πράγματι μπορούν να επιβαρύνουν τον οργανισμό μας και να οδηγήσουν στην αύξηση του σωματικού βάρους. Στην αντίπερα όχθη βρίσκονται τα καλά λιπαρά: αυτά που βοηθούν στην αύξηση του μεταβολικού ρυθμού, μας δίνουν ενέργεια και εξασφαλίζουν ένα ισχυρό ανοσοποιητικό σύστημα και λαμπερή επιδερμίδα.

Τα «κακά» λιπαρά (κορεσμένα) τα συναντάμε στα παχιά τυριά, στα γλυκά, στα αλλαντικά, σε σος (όπως π.χ. στη μαγιονέζα), στο βούτυρο, ιδίως στη μαργαρίνη, και γενικά στα επεξεργασμένα τρόφιμα.

Τα φυτικά έλαια είναι λιπίδια που αποτελούνται από μίγματα εστέρων γλυκερίνης με λιπαρά οξέα. Τα εδώδιμα φυτικά έλαια, όπως το ελαιόλαδο, είναι όλα φυτικής προέλευσης. Είναι γνωστό ότι η κατανάλωση **πρωτογενών** φυτικών ελαίων και στερολών, όταν γίνεται με μέτρο και συνδυάζεται με την κατανάλωση άλλων υγιεινών τροφών (π.χ. λαχανικών), κάνει καλό στην υγεία. Οι ουσίες αυτές αποτελούν ασπίδα προστασίας του οργανισμού από μια σειρά ασθενειών, όπως είναι τα καρδιαγγειακά νοσήματα ή η στεφανιαία νόσος.

- ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
- ΚΕΚ ΠΑΚΟΕ
- ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΣ

Νικολάου Φλώρου 8, 115 24Αθήνα, Τηλ.: 210 8100805 , 210 7230505, Fax: 210 8101609,
e-mail: pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN – IFOAM

Οι φυτικές στερόλες και στανόλες είναι ουσίες που υπάρχουν στις κυτταρικές μεμβράνες των φυτών. Η ισορροπημένη κατανάλωσή τους προσφέρει πλεονεκτήματα αναφορικά με τη συγκέντρωση χοληστερόλης στο αίμα, ειδικά σε υπολιπιδαιμικούς ασθενείς ή σε ανθρώπους που πραγματοποιούν διατροφή πλούσια σε χοληστερόλη. Αλλά η υπερβολική κατανάλωσή τους είναι πιθανό ότι επηρεάζει αρνητικά την ορμονική λειτουργία, ιδίως στους άντρες, καθώς και τις προσληπτικές ικανότητες του οργανισμού ως προς τα έλαια και τις βιταμίνες.

Από την άλλη πλευρά, για να γίνουν εδώδιμα τα φυτικά έλαια, ιδίως όταν είναι χαμηλής ποιότητας, πρέπει να υποστούν προηγουμένως επεξεργασία, που ονομάζεται εξευγενισμός, καθώς και υδρογόνωση. Με την υδρογόνωση, που είναι μία από τις σημαντικότερες κατεργασίες των λιπών, εξαλείφονται διάφορες ακατάλληλες ιδιότητές τους και τα λίπη γίνονται βρώσιμα. Παράλληλα, όμως, συχνά **σχηματίζονται trans λιπαρά οξέα**, που ενσωματώνονται με ευκολία από τον ανθρώπινο οργανισμό στις κυτταρικές μεμβράνες.

Η όλη διεργασία έχει ως αποτέλεσμα την **παρεμπόδιση της εκτέλεσης σημαντικών βιοχημικών αντιδράσεων μέσα στο σώμα**, με σοβαρούς κινδύνους για την υγεία. Έχει διαπιστωθεί επιστημονικά ότι η κατανάλωση trans λιπαρών, ακόμη και σε πολύ μικρές ποσότητες, συντελεί όσο κανένα άλλο μικροθρεπτικό συστατικό στον κίνδυνο εμφάνισης καρδιαγγειακών παθήσεων. Επίσης, υπάρχουν στοιχεία για το ότι τα trans λιπαρά αυξάνουν την «κακή» χοληστερίνη (LDL), ενώ μειώνουν την «καλή» χοληστερίνη (HDL). Γενικότερα, η κατανάλωση μαργαρίνης έχει συνδεθεί με τον κίνδυνο εμφάνισης καρκίνου.

Φυτικά λιπαρά, τυρί και γιαούρτι

Σε ό,τι αφορά την παραγωγή μη γαλακτοκομικών προϊόντων που υποκαθιστούν τα γαλακτοκομικά, δηλαδή την παραγωγή εδεσμάτων που

• ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
• ΚΕΚ ΠΑΚΟΕ
• ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΣ

Νικολάου Φλώρου 8, 115 24Αθήνα, Τηλ.: 210 8100805 , 210 7230505, Fax: 210 8101609,
e-mail: pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN – IFOAM

μοιάζουν με τυρί και γιαούρτι αλλά δεν περιέχουν ζωικά λιπαρά, θα έπρεπε να τηρούνται μια σειρά από κανόνες.

Κατ' αρχάς, τα προϊόντα αυτά είναι ήδη χαρακτηρισμένα στη νομοθεσία ως μη γαλακτοκομικά, γεγονός που θα έπρεπε να οδηγεί στη χωριστή τοποθέτησή τους στις προθήκες των σούπερ μάρκετ και στη διακριτή διάθεσή τους στο καταναλωτικό κοινό. Επιπλέον, οι εταιρείες παραγωγής οφείλουν να σημαίνουν κατάλληλα τα σκευάσματα αυτά, ώστε να αποτρέπεται ενδεχόμενη παραπλάνηση των καταναλωτών και να μην

συγχέεται το γνήσιο προϊόν με το φυτικό, μη γαλακτοκομικό υποκατάστατο. Για αυτά τα ζητήματα αρμόδιοι είναι οι ελεγκτικοί μηχανισμοί του ΕΦΕΤ.

Ένα επιπρόσθετο πρόβλημα υφίσταται με τη διάθεση αυτών των τροφίμων σε εστιατόρια και ταβέρνες. Σύμφωνα με πηγές της «ΟΙΚΟνομίας», ένα 80% περίπου των πελατών των εταιρειών παραγωγής που καταναλώνουν λευκό τυρί ή δήθεν «τυρί» με φυτικά λιπαρά είναι πελάτες μαζικής εστίασης, ενώ η υπόλοιπη ποσότητα καταναλώνεται σε τυροπιτάδικα. Αυτό σημαίνει ότι θα έπρεπε να εξασφαλίζεται για λογαριασμό του καταναλωτή ότι αυτό που του σερβίρεται (ή περιέχεται στην τυρόπιτα) είναι η φέτα που έχει παραγγείλει, και όχι κάποιο υποκατάστατό της που δεν έχει καμία σχέση με γαλακτοκομικό προϊόν. Στην πράξη, είναι σχεδόν αδύνατη η προστασία των καταναλωτών από ενδεχόμενη αισχροκέρδεια – και αυτό είναι ένα ακόμη ζήτημα που θα έπρεπε να απασχολήσει τον ΕΦΕΤ.

Υπάρχει, λοιπόν, το ερώτημα: Πού και πώς διατίθενται οι χιλιάδες τόνοι μιτασιόν φέτας με φυτικά λιπαρά, που παράγονται στην Ελλάδα ή εισάγονται από το εξωτερικό; Ποιος ελέγχει τις διαδικασίες παραγωγής, τυποποίησης και διάθεσής της στην αγορά;

Μη γαλακτοκομικά προϊόντα και υγεία

- ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
- ΚΕΚ ΠΑΚΟΕ
- ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΣ

Νικολάου Φλώρου 8, 115 24Αθήνα, Τηλ.: 210 8100805 , 210 7230505, Fax: 210 8101609,

e-mail: pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN – IFOAM

Το σημαντικότερο ζήτημα που αφορά την παραγωγή και κατανάλωση μη γαλακτοκομικών προϊόντων υποκαταστάτων τυριού και γιαουρτιού είναι, φυσικά, η υγεία μας. Κανονικά, η σήμανση των προϊόντων αυτών θα έπρεπε, για τους λόγους που προαναφέραμε, να περιλαμβάνει με απόλυτη ακρίβεια τις ποσότητες και τα ποσοστά των φυτικών ελαίων και στερολών που περιέχουν, καθώς και την ονομασία τους. **Σε πόσα όμως προϊόντα τηρείται αυτή η πρόνοια;**

Το ΠΑΚΟΕ, κατά τη μεγάλη δεκάμηνη έρευνα για τα τρόφιμα που πραγματοποίησε το προηγούμενο διάστημα, διαπίστωσε σοβαρές παρατυπίες, νοθείες, ακόμη και παρανομίες, που αφορούν μεταξύ άλλων και τα γαλακτοκομικά προϊόντα. Για τις διαπιστώσεις αυτές καθώς και για την αβελτηρία των αρμόδιων ελεγκτικών μηχανισμών **καταθέσαμε καταγγελία στον Άρειο Πάγο(18/10/2017)**. Από τις στήλες αυτές καλούμε κάθε συνειδητοποιημένο, υπεύθυνο καταναλωτή-πολίτη να μην διστάσει να μας καταγγείλει οτιδήποτε σχετικό πέφτει στην αντίληψή του.

Από την Γραμματεία του ΠΑΚΟΕ